

Sygn. akt III AUa 1189/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Rodak

Sędziowie: SSA Lucyna Guderska

SSA Anna Szczepaniak-Cicha (spr.)

Protokolant: sekretarz sądowy Małgorzata Matusiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 czerwca 2019 r. w Ł.

sprawy I. R.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o emeryturę rolniczą

na skutek apelacji I. R.

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 21 września 2018 r. sygn. akt VI U 343/18

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 1189/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 lutego 2018 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił I. R. prawa do emerytury rolniczej z powodu nieudowodnienia wymaganego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno - rentowemu przez co najmniej 25 lat. Do ustalenia prawa do emerytury uwzględniono okresy od 31 grudnia 1967 r. do 1 stycznia 1973 r. i od 20 października 1973 r. do 31 grudnia 1992 r. w łącznym wymiarze 24 lata 2 miesiące i 11 dni.

W odwołaniu od tej decyzji z dnia 16 marca 2018 r. I. R. wniosła o zmianę decyzji przez przyznanie jej prawa do emerytury rolniczej. Zaskarżonej decyzji zarzuciła naruszenie art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników przez jego niezastosowanie i niezaliczenie do wymaganego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno - rentowemu okresu wykonywania przez odwołującą pracy w gospodarstwie rolnym rodziców po ukończeniu 16 roku życia, tj. od 20 maja 1967 r. do 20 października 1973 r. Na skutek wniesionego odwołania organ rentowy w dniu 13 kwietnia 2018 r. wydał decyzję, którą ponownie odmówił I. R. prawa do emerytury rolniczej. W uzasadnieniu przedmiotowej decyzji wskazano, że po odjęciu okresów opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym od 1 lipca 1977 r. do 31 grudnia 1992 r., które już wcześniej zostały zaliczone przez ZUS przy ustalaniu prawa do emerytury pracowniczej, przy ustalaniu prawa do emerytury rolniczej zaliczono okresy: od 20 maja 1967 r. do 19 października 1973 r. i od 20 października 1973 r. do 30 czerwca 1977 r. w łącznym wymiarze 10 lat 1 miesiąc i 10 dni. Jednocześnie organ rentowy uchylił swoją decyzję z dnia 20 lutego 2018 r., ale odwołaniu od tej decyzji nadano bieg.

Sąd Okręgowy w Płocku wyrokiem z dnia 21 września 2018 r. odwołanie ubezpieczonej oddalił.

Sąd Okręgowy ustalił, że I. R., urodzona (...), w dniu 2 listopada 2006 r. złożyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. wniosek o emeryturę, zgłaszając następujące okresy ubezpieczenia: od 21 października 1973 r. do 31 grudnia 1992 r. - praca w gospodarstwie rolnym, od 27 listopada 1992 r. do 30 kwietnia 2006 r. - okres prowadzenia działalności gospodarczej, od 1 maja 2006 r. do 31 października 2006 r. - zatrudnienie w PPHU (...) M. K.. Decyzją z dnia 22 listopada 2006 r., znak: (...) - 1/25/E, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury od dnia 1 listopada 2006 r. na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 46 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Do ustalenia prawa do emerytury i jej wysokości zostały uwzględnione okresy pracy w gospodarstwie rolnym i podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od 1 lipca 1977 r. do 31 grudnia 1992 r. Nie uwzględniono natomiast okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 21 października 1973 r. do 26 sierpnia 1974 r. Łącznie uwzględniono 13 lat 3 miesiące i 22 dni okresów składkowych, 4 lata 5 miesięcy i 7 dni okresów nieskładkowych oraz 12 lat 7 miesięcy i 11 dni okresów uzupełniających, co dało 30 lat 4 miesiące i 10 dni. Emeryturę tę odwołującą pobierała od 1 listopada 2006 r. do 19 maja 2011 r.

W dniu 24 maja 2011 r. I. R. złożyła wniosek o emeryturę w wieku powszechnym. Decyzją z dnia 14 czerwca 2011 r., znak: ENP/6/028010391, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury na podstawie art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z FUS od dnia 20 maja 2011 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Emerytura została obliczona na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej. Do emerytury przysługuje zwiększenie z tytułu opłacania składki na fundusz rolny. Z dniem przyznania prawa do emerytury wstrzymano wypłatę emerytury wcześniejszej.

I. R. w dniu 8 stycznia 2018 r. wystąpiła z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury rolniczej. W kwestionariuszu dotyczącym okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz okresów podlegających zaliczeniu do tego ubezpieczenia podała następujące okresy: od 20.05.1967 r. do 19.10.1973 r. - praca w gospodarstwie rolnym rodziców, od 20.10.1973 r. do 26.11.1992 r. - praca we własnym gospodarstwie rolnym, od 27.11.1992 r. do 30.06.2000 r. - prowadzenie działalności gospodarczej, od 01.04.2001 r. do 30.04.2006 r. - prowadzenie działalności gospodarczej, od 01.07.2000 r. do 31.03.2001 r. - okres nieudokumentowany, od 01.05.2006 r. do nadal - emerytura z ZUS.

Decyzją z dnia 20 lutego 2018 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił I. R. prawa do emerytury rolniczej z powodu nieudowodnienia wymaganego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno - rentowemu przez co najmniej 25 lat. W dniu 12 kwietnia 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. poinformował rolniczy organ rentowy, że do emerytury odwołującej przyznanej przed 1 stycznia 2009 r. zostały uwzględnione okresy pracy w gospodarstwie rolnym od 1 lipca 1977 r. do 31 grudnia 1992 r., zarówno do prawa jak i wysokości świadczenia jako zwiększenie rolne, a nadto, że od 20 maja 2011 r. ubezpieczona pobiera świadczenie ustalone według nowych zasad, jako korzystniejsze. Decyzją z dnia 13 kwietnia 2018 r. Prezes KRUS ponownie odmówił I. R. prawa do emerytury rolniczej.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił przede wszystkim na podstawie dowodów z dokumentów, które uznał za rzetelne i autentyczne. Są to w większości dokumenty wystawione przez uprawnione do tego organy w granicach ich kompetencji. Nie były one kwestionowane przez żadną ze stron. Sąd z urzędu nie znalazł podstaw by odmówić im wiarygodności i mocy dowodowej. Okres pracy odwołującej w gospodarstwie rolnym rodziców od 20 maja 1967 r. do 20 października 1973 r. został zaliczony do okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno - rentowemu w decyzji z dnia 13 kwietnia 2018 r., w związku z czym bezprzedmiotowe było prowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność pracy odwołującej w gospodarstwie rolnym rodziców w tym okresie.

W ustalonym stanie faktycznym Sąd uznał odwołanie za niezasadne. Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek emerytalny; wiek emerytalny kobiety wynosi 60 lat, a mężczyzny 65 lat;

2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno - rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem art. 20.

Zgodnie zaś z art. 20 ust. 1 tej ustawy, do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990;
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16. roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.;
- 3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

Zgodnie z ust. 2 art. 20, okresów o których mowa w ust. 1 nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów. W myśl ust. 3, przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r.

Z regulacji zawartej w art. 20 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników wynika więc, że te same okresy nie mogą zostać zaliczone podwójnie - w dwóch systemach - powszechnym i rolniczym. Zasadą jest jednokrotne zaliczenie każdego z okresów ubezpieczenia, a w gestii ubezpieczonego należy wybór systemu, do którego chce zaliczyć dany okres. Jeśli świadczenie rolnicze jest pierwszym świadczeniem, istnieje możliwość dowolnej konfiguracji stażu rolniczego i ogólnego uprawniającego do emerytury rolniczej w taki sposób, że wykorzystanie stażu rolniczego może być nawet minimalne, a wtedy pozostały okres jest okresem niewykorzystanym do ustalenia emerytury rolniczej. Dokonanie przez ubezpieczonego wyboru co do zaliczenia wskazanego okresu do okresu ubezpieczenia, od którego zależy prawo do emerytury w określonym systemie (pracowniczym lub rolniczym), uniemożliwia tylko późniejsze zaliczenie tego samego okresu w innym systemie (art. 20 ust. 2 ustawy z 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników i art. 10 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS). Sąd podkreślił, że taki pogląd jest utrwalony w orzecznictwie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2018 r., I UZ 64/17, LEX nr 2456374, wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 8 maja 2017 r., III AUa 659/16, LEX nr 2295217).

Okres pracy w gospodarstwie rolnym i okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników I. R. łącznie od 1 lipca 1977 r. do 31 grudnia 1992 r. został uwzględniony przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. do emerytury przyznanej decyzją z dnia 22 listopada 2006 r. - od dnia 1 listopada 2006 r. na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 46 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Było to prawo do wcześniejszej emerytury, którą odwołująca pobierała od 1 listopada 2006 r. do 19 maja 2011 r. Składając wniosek o emeryturę w kwestionariuszu dotyczącym okresów składkowych i nieskładkowych ubezpieczona zgłosiła okres pracy w gospodarstwie rolnym od 21 października 1973 r. do 31 grudnia 1992 r., następnie uwzględniony przez ZUS. Wobec powyższego sama wnioskodawczyni dokonała wyboru, aby zaliczyć go do jej okresu ubezpieczenia warunkującego nabycie prawa do emerytury z systemu powszechnego. Z uwagi na treść art. 20 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, niemożliwe jest późniejsze zaliczenie tego samego okresu do nabycia prawa do emerytury rolniczej. Nie ma znaczenia, że nie został on uwzględniony do ustalenia prawa do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym przyznanej na mocy decyzji ZUS z dnia 14 czerwca 2011 r., a jedynie do jej wysokości. Ubezpieczonej nadal przysługuje prawo do emerytury wcześniejszej, a tylko wypłata świadczenia została wstrzymana z uwagi na to, że jest mniej korzystne. Odwołująca realizowała swoje uprawnienie do wcześniejszej emerytury w okresie od 1 listopada 2006 r. do 19 maja 2011 r., a nie nabyłaby prawa do wcześniejszej emerytury, gdyby nie został jej uwzględniony do stażu ubezpieczeniowego okres pracy w gospodarstwie rolnym i podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od 1 lipca 1977 r. do 31 grudnia 1992 r. Swoje uprawnienie do wyboru co do zaliczenia tego okresu do stażu, do którego zależy prawo do emerytury z systemu powszechnego już zrealizowała, skonsumowała, co oznacza, że nie można go teraz zaliczyć do stażu, od którego zależy przyznanie prawa do emerytury rolniczej.

Sumując, Sąd stwierdził, że I. R., po wyłączeniu okresu zaliczonego do emerytury wcześniejszej od 1 lipca 1977 r. do 31 grudnia 1992 r., nie spełnia jednej z przesłanek warunkującej nabycie prawa do emerytury rolniczej, a więc nie korzysta

z uprawnień do dochodzonego świadczenia. Wprawdzie istnieje nadwyżka 4 miesięcy i 10 dni okresu uwzględnionego przez ZUS w stosunku do okresu wymaganego do nabycia prawa do wcześniejszej emerytury wynoszącego 30 lat, ale jej uwzględnienie i tak nie uzupełni brakującego okresu do wymiaru 25 lat, gdyż brakujący okres to prawie 15 lat. Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy, z uwagi na brak wymaganych 25 lat okresów rolniczego ubezpieczenia, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., wniesione odwołanie oddalił.

W apelacji I. R. zaskarżyła wyrok w całości. Sformułowała zarzut naruszenia prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, tj. art. 19 i art. 20 i niezastosowanie art. 33 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. W aspekcie tego zarzutu wniosła o zmianę wyroku w całości.

W uzasadnieniu wskazała, że Sąd Okręgowy wadliwie zastosował prawo materialne, które zmieniło się 1 października 2017 r. Skoro KRUS potwierdzał rolniczy okres ubezpieczenia w wymiarze 25 lat, to okres ten powinien być uwzględniony do emerytury. Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 22 listopada 2006 r. przyznał prawo do wcześniejszej emerytury, do którego zaliczył okresy ubezpieczenia rolniczego, ale w obecnym stanie prawnym okresy te nie zostały już uwzględnione do emerytury przyznanej decyzją z dnia 14 czerwca 2011 r. Obecnie osoby urodzone po 1949 r. mają prawo do jednej emerytury, sumując okresy ubezpieczenia w KRUS i ZUS. Sąd Okręgowy błędnie też zinterpretował przepis art. 33 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, nie uwzględniając wyjątku przewidzianego w ust. 2a, który dopuszcza łączenie świadczeń rolniczego i pracowniczego.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonej nie zasługuje na uwzględnienie.

Istota zaskarżenia dotyczy obrazy prawa materialnego, gdyż apelująca nie sformułowała zarzutów obrazy prawa procesowego. Oznacza to, że stan faktyczny sprawy nie został zakwestionowany, toteż nie wymaga powtarzania. Sąd Apelacyjny przyjmuje ustalony przez Sąd pierwszej instancji stan faktyczny jako własny.

Przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie było prawo do emerytury na podstawie art. 19 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 299). Zgodnie z treścią art. 19 ust. 1 ustawy, emerytura przysługuje ubezpieczonemu rolnikowi - kobiecie, która spełniła łącznie następujące warunki: osiągnęła wiek emerytalny 60 lat i podlegała ubezpieczeniu emerytalno - rentowemu przez okres co najmniej 25 lat.

W myśl art. 20 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990;
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.;
- 3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

Jednakże, osobom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. - jak wnioskodawczyni - nie dolicza się okresów ubezpieczenia pracowniczego (art. 20 ust. 3 ustawy).

Przepisem kluczowym dla prawidłowego rozpoznania sporu jest art. 20 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, który stanowi, że okresów, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów. Innymi słowy, okresy skonsumowane w stażu emerytalnym, będącym warunkiem nabycia prawa do emerytury na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1270), nie mogą być już uwzględnione w stażu rolniczym. Taka sytuacja zachodzi w rozpatrywanej sprawie. Okresy pracy wnioskodawczyni w gospodarstwie rolnym w latach 1973 - 1992 zostały uwzględnione przy ustalaniu prawa do emerytury z systemu powszechnego decyzją z dnia 22 listopada 2006 r., bowiem bez tych okresów apelująca

nie posiada stażu ubezpieczeniowego, dzięki któremu mogłaby nabyć prawo do emerytury z FUS, którą przez wiele lat pobierała. W konsekwencji nie jest możliwe późniejsze zaliczenie tych okresów do emerytury rolniczej. W judykaturze nie ma rozbieżności co do tego, że konkurencyjność obu systemów ubezpieczeniowych wyklucza możliwość zaliczenia do emerytury rolnej tego samego okresu podlegania ubezpieczeniu, który został uwzględniony w innym systemie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 2009 r., I UK 168/09, LEX nr 570124, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 27 lutego 2013 r., III AUa 1157/12, LEX nr 1292780, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 18 września 2013 r., III AUa 290/13, LEX nr 1378575, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 8 maja 2014 r., III AUa 1368/13, LEX nr 1477220, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 10 kwietnia 2014 r., III AUa 356/13, LEX nr 1461157).

Podkreślenia również wymaga, że I. R. jest osobą urodzoną po 1 stycznia 1948 r., czyli w jej przypadku do okresów ubezpieczenia wymaganych przepisem art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników w ogóle nie zalicza się okresów, od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi - art. 20 ust. 3 tej ustawy. Ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników w wielu miejscach daje wyraz odrębności ubezpieczenia w systemie powszechnym i rolniczym (art. 5a, art. 7 ust. 1, art. 16 ust. 3) oraz pierwszeństwu ubezpieczenia w systemie powszechnym. Od 1 stycznia 1999 r. doszło w systemie powszechnym do zmiany sytuacji ubezpieczonych urodzonych po 31 grudnia 1948 r., gdyż ich emerytura zależy od zgromadzonego kapitału (składek). Nie ma zatem podstaw, aby w odrębnym systemie ubezpieczenia społecznego rolników ta sama grupa wiekowa mogła uzyskać prawo do emerytury w systemie rolniczym, w którym emerytura w znacznej części nie zależy od składki (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 marca 2011 r., III UK 83/10, OSNP 2012 nr 7-8, poz. 99). W systemie tzw. pracowniczym obowiązuje reguła, że wysokość świadczeń jest ekwiwalentna do ciężarów ponoszonych przez ubezpieczonych i płatników. Taka zależność nie zachodzi natomiast w systemie ubezpieczenia społecznego rolników, w którym większa część świadczenia emerytalnego (od 85% do 95% emerytury podstawowej) finansowana jest ze środków budżetowych.

Zmiana legislacyjna, do której odniosła się skarżąca w uzasadnieniu apelacji, nastąpiła od dnia 8 stycznia 2009 r. przez dodanie ust. 3 do przepisu art. 20 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Można twierdzić, że od tego czasu sytuacja urodzonych po 31 grudnia 1948 r. pod pewnymi warunkami stała się lepsza, gdyż do przywołanej zmiany ubezpieczeni mogli zaliczyć do systemu rolniczego ubezpieczenie powszechne lub odwrotnie, przy czym wybór był nieodwracalny. Natomiast zmiana prawna z 2009 r. pozwala uzyskać ubezpieczonym emeryturę z systemu powszechnego (ZUS) i z systemu ubezpieczenia społecznego rolników (KRUS), które to świadczenia mogą być pobierane w zbiegu (art. 33 ust. 2a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników). Dodać trzeba, że wyłączenie w stosunku do uprawnionych urodzonych po 31 grudnia 1948 r. zasady wyboru jednego tylko świadczenia (art. 33 ust. 2) zrównoważone zostało zniesieniem możliwości uwzględnienia przy ustalaniu emerytury rolniczej okresów ubezpieczenia innego niż rolnicze. Skoro jednak odwołująca prawa do emerytury rolniczej nie nabyła, to żaden zbieg świadczeń w jej przypadku nie zachodzi, gdyż nadal posiada tylko prawo do emerytury z FUS.

W istocie jednak omawiana zmiana legislacyjna nie wpływa na sytuację wnioskodawczynie w sprawie niniejszej. Zmiana ta oznacza, że I. R. jest w grupie wiekowej, która przy ustalaniu stażu do emerytury rolniczej nie może doliczać sobie okresów, od których zależy prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Jednakże ubezpieczona nie musiałaby takiego stażu pracowniczego doliczać, gdyż jej okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w sumie przenoszą 25 lat. Rzecz w tym, że znaczna część tych okresów została już uwzględniona do emerytury przyznanej i pobieranej z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych od 2006 r. Zastosowanie znajduje więc reguła wyrażona w art. 20 ust. 2 ustawy, że okresów, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów. Zasada ta znajduje zastosowanie do wszystkich ubezpieczonych, bez względu na wiek. Konstatacji tej nie zmienia fakt, że odwołująca w 2011 r. nabyła emeryturę z uwagi na osiągnięcie powszechnego wieku emerytalnego i świadczenie to obliczono w systemie zdefiniowanej składki, a w systemie tym staż pracy nie kształtuje już prawa do świadczenia. I. R. nadal jest bowiem w grupie ubezpieczonych, o których stanowi bezwzględnie obowiązujący przepis art. 20 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, gdyż w 2006 r. dokonała wyboru co do zaliczenia okresu podlegania

ubezpieczeniu społecznemu rolników do okresu ubezpieczenia, od którego zależało jej prawo do emerytury w systemie pracowniczym, a to uniemożliwia późniejsze zaliczenie tego samego okresu w systemie rolniczym.

Mając zatem na względzie, że odwołująca bez niepodlegających zaliczeniu okresów ubezpieczenia rolnego nie legitymuje się wymaganym stażem 25 lat, gdyż Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalając prawo do emerytury w 2006 r. uwzględnił jako uzupełniający do 30 lat stażu ubezpieczeniowego okres 12 lat i 3 miesiące podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników (z okresu od 1 lipca 1977 r. do 31 grudnia 1992 r.), należy zgodzić się z konstatacją o braku prawa do emerytury rolniczej.

Nie znajdując, z omówionych względów, podstaw do uwzględnienia zaskarżenia Sąd Apelacyjny oddalił apelację I. R. na podstawie art. 385 k.p.c.